Dosarul nr.2ac-96/24 (2-22035025-03-2ac-06092023)
Judecătoriei Drochia, sediul Central,
judecător Vl. Craveț,

CURTEA DE APEL BĂLŢI
D E C I Z I E
În numele Legii

16 mai 2024 mun. Bălţi

Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi
în componenţă:
preşedintele şedinţei, judecătorul Elena Grumeza,
judecătorii Natalia Chircu şi Dumitru Corolevschi,
grefier Cristina Svaracevschi,
examinând în şedinţă publică cererea de apel declarată de de lichidatorul SRL „Avalact", în procedura falimentului simplificat, Rotaru Valentin împotriva hotărârii judecătoriei Drochia, sediul Central din 18 mai 2023 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de SRL „Promilcom" către SRL „Avalact", în proces de faliment, privind anularea tranzacţiei,

a constatat:

Pretenţiile reclamantului:

1. La data de 14 martie 2022 reclamantul SRL „Promilcom" a formulat o cerere de chemare în judecată către SRL „Avalact" în proces de faliment simplificat prin care a solicitat:

- ✓ anularea actelor juridice încheiate între SRL „Avalact" în proces de faliment şi SRL „Promilcom" în baza facturii fiscale seria ***** din 30.12.2020 de vânzare-cumpărare a 16 vaci de lapte vii cu valoarea totală de 152 000 lei, ca fiind încheiate prin dol şi din cauza lipsei mărfurilor indicate în factură;
- ✓ încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea acţiunii s-a invocat că, la data de 30.09.2021 SRL „Promilcom" a recepţionat prin poştă de la Judecătoria Drochia, sediul Glodeni cererea de chemare în judecată din 06.09.2021 împotriva SRL „Promilcom" pe dosarul nr.2i-2/1/2021 privind anularea actelor juridice care afectează drepturile creditorilor, formulate de Rotaru Valentin – administrator autorizat/lichidator al SRL „Avalact" în proces de faliment, prin care a solicitat instanţei de judecată: anularea contractului de vânzare-cumpărare din 30.12.2020, a vacilor vii de lapte în cantitate de 16 capete încheiat între SRL „Avalact" în proces de faliment - furnizor şi SRL „Promilcom" -cumpărător, în baza facturii fiscale seria ***** din 30.12.2020; obligarea SRL „Promilcom" să transmită în contul masei debitoare SRL "Avalact" în proces de faliment, vacile vii de lapte în cantitate de 16 capete, iar în cazul în care bunurile vacile vii de lapte nu există, încasarea de la SRL

„Promilcom” în contul masei debitoare SRL „Avalact” în proces de faliment contravaloarea vacilor vii de lapte 16 capete în mărime de 152000,00 lei.

3. Astfel, la data de 02.12.2021 în şedinţa de judecată lichidatorul SRL „Avalact” în proces de faliment Rotaru Valentin a depus cererea din 01.12.2021 privind completarea temeiului acţiunii prin care a solicitat: anularea actelor juridice privind înstrăinarea vacilor vii de lapte în cantitate de 16 capete încheiat între SRL ”Avalact” în proces de faliment şi SRL ”Promilcom” în baza facturii fiscal seria ***** din 30.12.2020; obligarea SRL ”Promilcom” să transmită în contul masei debitoare SRL ”Avalact” în proces de faliment vacile vii de lapte în cantitate de 16 capete, iar în cazul în care bunurile vacile vii de lapte nu există, încasarea de la SRL ”Promilcom” în contul masei debitoare SRL ”Avalact” în proces de faliment contravaloarea vacilor vii de lapte 16 capete în mărime de 152000,00 lei.
4. În scopul excluderii pretenţiilor în acţiunea iniţială a SRL ”Avalact” în proces de faliment, SRL ”Promilcom” a depus cerere reconvenţională prin care a solicitat anularea actelor juridice încheiate între SRL ”Avalact” în proces de faliment şi SRL ”Promilcom” în baza facturii fiscale ***** din 30.12.2020 de vînzare-cumpărare a 16 vaci de lapte în valoare totală de 152000,00 lei. Prin încheierea Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 01.02.2022 s-a constatat că cerinţe formulate în cererea reconvenţională de către SRL „Promilcom” nu sunt de competenţa instanţei de insolvabilitate.
5. În continuare reclamantul a menţionat că, în scopul reducerii parţiale a datoriei în sumă totală de 539000,00 lei a debitorului SRL ”Avalact” în proces de faliment faţă de creditorul SRL ”Promilcom” formată în baza contractelor de împrumut nr.01/9 din 11.09.2019 şi nr.02/9 din 27.09.2019 şi a ordinelor de plată privind transferarea împrumuturilor pe contul debitorului, SRL ”Avalact” în proces de faliment a întocmit factura fiscală ***** din 30.12.2020 privind vînzarea către SRL ”Promilcom” vaci vii de lapte 16 capete în valoare totală de 152000,00 lei, iar urmare a acestui fapt restanţa datoriei urmând a fi redusă până la 387000,00 lei. Factura fiscală a fost semnată de reprezentanţii părţilor, autentificarea semnăturilor prin ştampilele persoanelor juridice respective.
6. Astfel, la data de 30.12.2020 de întocmirea facturii fiscale menţionate cele 16 vaci vândute prin facture fiscală erau libere de gaj şi de alte interdicţii de înstrăinare, iar careva documente gajare şi/sau alte interdicţii de înstrăinare valabile la data de 30.12.2020 de vânzător nu au fost indicate în factura fiscală şi nu au fost anexate la ea.
7. Deci, în baza facturii fiscale ***** din 30.12.2020 în fapt a fost încheiat actul juridic. La factura fiscală fiscală n-a fost anexat nici un document prin care ar fi fost confirmată transmiterea în realitate a obiectului facturii de la vânzătorul SRL „Avalact” în proces de faliment în proprietatea cumpărătorului SRL „Promilcom”. Astfel, vacile vândute conform facturii fiscale vânzătorul SRL „Avalact” în proces de faliment în fapt nu a transmis către cumpărătorul SRL „Promilcom” şi ele au

rămas la vânzător în localitatea s.Drochia, r-l Drochia, în care se află vînzătorul SRL „Avalact” în proces de faliment sub pretextul că ele vor fi transmise după înregistrarea schimbării proprietarului în Sistemul Informaţional Automatizat „Registrul de Stat al Animalelor” ţinut de Serviciul tehnologia Informaţiei şi Securitate Cibernetică, însă transmiterea acestor vaci din deţinerea/proprietatea vânzătorului în deţinerea/ proprietatea SRL „Promilcom” până în prezent nu a fost înregistrată de vânzător în Sistemul Informaţional Automatizat ”Registrul de Stat al Animalelor” ţinut de Serviciul tehnologia Informaţiei şi Securitate Cibernetică.

8. Evocă reclamantul că, se constată lipsa obiectului actului juridic- 16 vaci vii lactate încheiat în baza facturii fiscale din 30.12.2020, precum şi comportamentul dolosiv al SRL ”Avalact” în proces de faliment de încheiere a actului juridic menţionat, iar dacă SRL ”Promilcom”ar fi cunoscut despre împrejurările date nu ar fi semnat factura fiscală. Însăşi încheierea actului juridic la data de 30.12.2020 a fost determinat de comportamentul dolosiv al SRL ”Avalact” în proces de faliment, care a în fapt as urmărit scopul în viitor de a se îmbogăţi fără justă cauză din SRL ”Promilcom”.
9. În continuare reţine reclamantul că, în luna iulie a anului 2021 conducerii SRL ”Promilcom” i-a devenit cunoscut faptul că cele 16 vaci cumpărate conform facturii fiscale ***** din 30.12.2020 care se aflau la SRL ”Avalact” în proces de faliment”, repetat au fost vândute de către SRL ”Avalact” în proces de faliment nelegitim persoanelor terţe necunoscute, iar în baza plângerii SRL ”Promilcom” din 26.07.2021, IP Drochia a pornit procesul penal *****la data de 18.10.2021 şi prin ordonanţa din 13.10.2021 SRL ”Promilcom” a fost recunoscut în calitate de persoană vătămată.
10. Ulterior, la data de 17 august 2022 reclamantul a depus cerere de concretizare a acţiunii prin care a solicitat:
- ✓ declararea nulităţii tranzacţiei din 30.12.2020 încheiate între SRL „Avalact” în proces de faliment în calitate de vânzător şi SRL ”Promilcom” în calitate de cumpărător privind vânzarea-cumpărarea a 16 vaci viu de lapte la preţul de 152 000 lei;
- ✓ încasarea cheltuielilor de judecată cu titlu de taxa de stat în suma de 4 560 lei.

11. În motivarea acţiunii de concretizare s-a invocat argumente de fapt şi de drept similare celor din acţiuneade bază.
12. Prin încheierea judecătoriei Drochia, sediul central din 13 februarie 2022 în proces a fost atras în calitate de intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat, mun. Chişinău (f.d.164).

Poziţia instanţei de fond:

13. Prin hotărârea judecătoriei Drochia, sediul central din 18 mai 2023 acţiunea civilă a fost admisă integral. S-a declarat nulitatea tranzacţiei din 30.12.2020 încheiate între SRL „Avalact” în calitate de vînzător şi SRL „Promilcom” în calitate de cumpărător privind vânzarea-cumpărarea a 16 vaci viu de lapte la preţul de

152 000 lei. S-a încasat de la SRL „Avalact” în proces de faliment în beneficiul SRL „Promilcom” cheltuielile de judecată în sumă de 4560 lei.

Solicitarea apelantului:

14. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanţe, la 31 mai 2023, lichidatorul SRL „Avalact” în proces de faliment simplificat, Valentin Rotaru a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanţe, solicitând admiterea apelului înaintat, casarea integrală a hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.
15. Prin încheierea Colegiului Civil al Curţii de Apel Bălţi din 27 septembrie 2023 nu s-a dat curs cererii de apel declarate, fiindu-i acordat termen apelantului pentru prezentarea cererii de apel motivate şi a bonului plăţii taxei de stat.
16. La 20 noctombrie 2023 lichidatorul SRL „Avalact” în proces de faliment, Rotaru Valentin a depus cererea de apel motivată prin care a solicitat admiterea apelului înaintat, casarea integrală a hotărârii instanţei de fond cu respingerea integrală a acţiunii înaintate.

Argumentele părţilor:

17. În motivarea apelului s-a invocat că, reclamantul nu a prezentat probe care ar demonstra intenţia de a induce în eroare pentru a o determina să încheie un act juridide şi nici utilizarea diferitor mijloace viclene pentru realizarea intenţiei de a induce în eroare. Cu referire la nulitatea actului juridic precum că acesta ar contravine legii, ordinii publice şi bunelor moravuri, reclamantul nu a specificat în cererea sa cărei norme legale cntravine actul juridic şi căror bune moravuri sau ordinii publice contravine, şi probele în acest sens.
18. Alăturat reţine apelantul că, la caz, este cert faptul că prin factura fiscală seria Nr. IJ0475524 din 30 decembrie 2020, SRL „Avalact” în calitate de furnizor a transmis, iar SRL „Promilcom” în calitate de cumpărător a primit în proprietate vaci vii 16 capete cu valoarea totală de 152 000 lei. Deci factura cuprinde date despre cumpărător, vânzător, marfa, şi preţ, respectiv factura este un înscris care confirmă încheierea unui contract de vânzare, act juridic al cărei nulitate invocă partea reclamantă. Din probele anexate la dosar, în special plângerea SRL „Promilcom” la Inspectoratul de Poliţie din r-l Drochia, constată cu certitudine că reclamantul în baza facturii fiscale a primit în proprietate 16 vaci, din conţinutul plângerii rezultă că petiţionarul ar avea pretenţii către Vadim Golbal, căruia iar fi transmis bovinele, însă nu a prezentat nici un înscris confirmativ că după procurare le-a transmis către SRL „Avalact” şi nici că aceasta ar fi vândut bunurile la terţe persoane, respectiv până la proba contrară se prezumă că bunurile sunt în posesia reclamantului. La caz, instanţa nu a verificat minuţios şi nu a dat apreciere corespunzătoare probelor din dosar, or din conţinutul actului judecătoresc nu se poate observa efectuarea unei analize veridice efectuate de instantă asupra argumentelor reclamantului.

19. Prin referinţa din 29 noiembrie 2023 reprezentantul intimatului SRL „Promilcom”, avocatul Pleşca Iulian a solicitat respingerea apelului cu menţinerea hotărârii instanţei de fond.
20. În cadrul şedinţei de apel, reprezentantul intimatului SRL „Promilcom”, avocatul Pleşca Iulian a solicitat respingerea apelului cu menţinerea hotărârii instanţei de fond.
21. Apelantul/reprezentantul SRL „Avalact” în proces de faliment şi intervenient accesoriu Serviciul Fiscal de Stat nu s-a prezentat. Procedura de citare legală a fost respectată prin intermediul poştei electronice(f.d.243).
22. Totodată, prin cererile depuse anterior, lichidatorul SRL „Avalact” în proces de faliment, Rotaru Valentin a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.
23. Prin urmare, Colegiul civil ţinând cont de prevederile art. 379 CPC a dispus examinarea cauzei în lipsa apelantului/lichidatorului şi intervenientului accesoriu care au fost înştiinţaţi în mod legal despre data şi ora examinării cauzei şi care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Aprecierea instanţei de apel:

24. Analizând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, temeiurile invocate în apel, examinând înscrisurile, audiind participanţii la proces Colegiul civil consideră necesar să respingă apelul din următoarele motive:
25. În conformitate cu art.362 alin.1 CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.
26. Instanţa de apel constată că Judecătoria Drochia, sediul central a pronunţat dispozitivul hotărârii la 18 mai 2023, iar cererea de apel a fost declarată la 31 mai 2023, prin urmare în termenul legal.
27. În conformitate cu art. 385 lit. a) CPC instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.
28. În conformitate cu art. 239 CPC al RM, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.
29. Articolul 241 alin. 5) CPC prevede că, în motivarea hotărîrii se indică circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa.
30. Analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluţii trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere.
31. Această dispoziţie legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiţiei, de a întări încrederea justiţiabililor în hotărârile judecătoreşti şi de a da posibilitatea instanţelor superioare să-şi exercite controlul judecătoresc.

32. Suplimentar, Colegiul remarcă că hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet şi au fost elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei. Concluziile privind circumstanţele de fapt ale cauzei se motivează în hotărâre prin probele enumerate în art. 117 CPC, iar în conformitate cu art. 118 alin. (5) CPC, instanţa judecătorească (judecătorul) este în drept să propună părţilor şi altor participanţi la proces, după caz, să prezinte probe suplimentare şi să dovedească faptele ce constituie obiectul probaţiunii pentru a se convinge de veridicitatea lor.
33. În conformitate cu prevederile art. 121 Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.
34. Articolul 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
35. În temeiul art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.
36. În conformitate cu prevederile art. 118 al-le (1) - (3) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Partea care nu a exercitat pe deplin obligaţia de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanţei judecătoreşti un demers prin care solicită audierea părţii adverse în privinţa acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanţele pe care instanţa le consideră dovedite. Circumstanţele care au importantă pentru soluţionarea justă a pricinii sânt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.
37. În corespundere cu art. 6 paragraful 1 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale şi jurisprudenţa CtEDO, instanţele de judecată sunt obligate să motiveze hotărârile sale, care vor trebui să conţină circumstanţele cauzei constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile referitor la admiterea sau respingerea acţiunii, alte chestiuni ce au fost soluţionate în cadrul judecării pricinii, legea materială şi/sau procedurală aplicată în cadrul judecării pricinii, argumentele instanţei în caz de respingere a unor probe prezentate de participanţi etc.

38. Conform art. 373 Cod de procedură civilă, (1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. (3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. (6) Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor când consimte şi când hotărârea este atacată şi de alţi participanţi la proces.
39. Astfel, prevederile legale enunţate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părţi şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
40. Or, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinîndu-se rolul determinant al concluziilor instanţei de apel, ultima are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însuşirea motivelor instanţei inferioare *(Hirro Balani vs Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis vs Grecia nr. 21522/93 din 29.05.1997 §43).*
41. Conform prevederilor art.9 alin.1) Codul civil*,* drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sunt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.
42. Potrivit art. 15 alin. (1) Cod civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară.
43. Astfel, reclamantul SRL „Promilcom" a formulat prezenta cererea de chemare în judecată către SRL „Avalact", în proces de faliment prin care a solicitat anularea tranzacţiei încheiate în baza facturii fiscale seria ***** din 30 decembrie 2020 de vânzare-cumpărare a 16 vaci de lapte vii cu valoarea totală de 152 000 lei, ca fiind încheiate prin dol.
44. Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanţă prin hotărârea din 18 mai 2023 a ajuns la concluzia de a admite acţiunea civilă, fiind declarată nulitatea tranzacţiei.
45. Nefiind de acord cu soluţia instanţei de fond, lichidatorul SRL „Avalact", în proces de faliment, administratorul autorizat Rotaru Valentin a contestat-o cu apel.
46. Verificând hotărârea contestată în raport cu criticile formulate, în limitele controlului de legalitate şi temeiurilor de drept invocate, Colegiul civil al Curţii

de Apel Bălţi consideră că, apelul declarat lichidatorul SRL „Avalact”, în proces de faliment, administratorul autorizat Rotaru Valentin urmează a fi respins, cu menţinerea hotărârii instanţei de fond, reieşind din următoarele considerente.

47. Art. 9 alin.1) Cod civil prevede că, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.
48. Conform art. 10 alin. (1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă până la proba contrară.
49. În fapt s-a constat că, în scopul reducerii parţiale a datoriei în sumă totală de 539 000 lei a SRL „Avalact”, în proces de faliment faţă de SRL „Promilcom” formată în baza contractelor de împrumut nr.01/9 din 11.09.2019 şi nr.02/9 din 27.09.2019 şi a ordinelor de plată privind transferarea împrumuturilor pe contul debitorului, apelantul SRL „Avalact”, în proces de faliment a întocmit factura fiscală ***** din 30 decembrie 2020 privind vânzarea către SRL „Promilcom” a vacilor vii de lapte 16 capete în valoare totală de 152 000 lei. (f.d.8).
50. Astfel, în speţa dată se constată încheierea tranzacţiei de vânzare-cumpărare a bovinelor între părţile SRL „Avalact”, în proces de faliment şi SRL „Promilcom” în baza facturii fiscale nominalizate.
51. Potrivit Facturii fiscale ***** din 30 decembrie 2020, vânzătorul SRL „Avalact”, în proces de faliment urma să transmistă în proprietatea cumpărătorului SRL „Promilcom” - obiectul actului juridic sub formă de 16 bovine/vaci vii de lapte, la preţul total în suma de 152 000 lei.
52. Ulterior, la 06 septembrie 2021, lichidatorul SRL „Avalact”, în proces de faliment, Rotaru Valentin, invocând starea de insolvenţă a SRL „Avalact” a înaintat acţiune în judecată către SRL „Promilcom” prin care a solicitat anularea contractului de vânzare-cumpărare din 30.12.2020, a vacilor vii de lapte în cantitate de 16 capete încheiat între SRL ”Avalact” în proces de faliment - furnizor şi SRL ”Promilcom” -cumpărător, în baza facturii fiscale seria ***** din 30.12.2020 şi încasarea contravalorii bovinelor.
53. În atare circumstanţe, SRL „Promilcom” invocând neexecutarea obligaţiilor de furnizare/transmitere a bovinelor de către SRL „Avalact” în proprietatea sa, a înaintat prezenta acţiune civilă către SRL „Avalact”, în proces de faliment privind privind anularea tranzacţiei în baza facturii fiscale seria ***** din 30.12.2020.
54. Conform prevederilor art.308 Cod civil, act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice civile.
55. La caz, se reţine că nulitatea este o sancţiune de drept civil, care desfiinţează actul juridic atunci când a fost încheiat cu încălcarea condiţiilor de validare (de fond sau de formă) stabilit prin lege, iar cauza de nulitate există în momentul

încheierii actului juridic şi constă în nerespectarea unei condiţii legale referitoare la încheierea valabilă a actului.

56. Nulitatea este sancţiunea care se aplică în cazul în care la încheierea actului juridic civil nu se respectă condiţiile de valabilitate. Nulitatea este mijlocul prevăzut de lege pentru a asigura respectarea condiţiilor de valabilitate a acului juridic. În măsura în care un act juridic concret nu respectă aceste condiţii, el este lipsit de efectele sale prin intermediul nulităţii.
57. Astfel, la constatarea nulităţii actului juridic ce contravine legii, urmează de reţinut că prin act juridic ce contravine legii se va înţelege nu numai actul încheiat cu nerespectarea prevederilor legii, dar şi cel încheiat cu nerespectarea prevederilor fixate în actele normative subordonate legii (instrucţiuni, regulamente, alte acte ministeriale sau departamentale).
58. Potrivit art.327 alin. (1)-(2) din Codul civil, actul juridic este nul dacă nulitatea sancţionează încălcarea unei dispoziţii legale prin care se ocroteşte un interes general (nulitate absolută). Actul juridic este anulabil dacă nulitatea sancţionează încălcarea unei dispoziţii legale prin care se ocroteşte un interes particular (nulitate relativă).
59. Art. 328alin.(1)-(3) din Codul civil statuează că, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atît pe cale de acţiune, cît şi pe cale de excepţie, de orice persoană care are un interes născut şi actual. Instanţa de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanţilor la proces. Nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părţile actului lovit de nulitate sau succesorii acestora. Atît acţiunea în constatare a nulităţii absolute, cît şi excepţia de nulitate absolută sînt imprescriptibile. Cu toate acestea, se prescriu în termen de 10 ani acţiunile privind aplicarea efectelor nulităţii absolute conform art.331, indiferent dacă sînt introduse împreună cu acţiunea în constatare a nulităţii absolute sau după admiterea acestei acţiuni.
60. Art. 334 alin.1)-2) din Codul civil inviderează că, actul juridic sau clauza care contravin vădit ordinii publice sau bunelor moravuri sînt nule. Actul juridic sau clauza care contravin unei dispoziţii legale imperative sînt nule sau anulabile dacă această sancţiune este prevăzută expres de dispoziţia legală încălcată (nulitatea expresă).
61. Conform art.312 alin.1)-2) din Codul civil, consimţământ este manifestarea, exteriorizată, de voinţă a persoanei de a încheia un act juridic. Consimţământul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernământ, este exprimat cu intenţia de a produce efecte juridice şi nu este viciat.
62. Astfel, consimţământul este viciat când este dat din eroare, surprins prin dol sau smuls prin violenţă.
63. Aici Colegiul civil reţine că, viciile de consimţământ sunt împrejurări de fapt care împiedică formarea sau darea unui consimţământ liber şi în deplină cunoştinţă de cauză. Ele trebuie să existe în momentul încheierii actului juridic; cel care

invocă viciul de consimţământ trebuie să îl dovedească deoarece acesta nu se prezumă.

64. Conform prevederilor art. 341 alin. 1)-2) Cod Civil, actul juridic a cărui încheiere a fost determinată de comportamentul dolosiv sau viclean al uneia din părţi poate fi declarat nul de instanţa de judecată chiar şi în cazul în care autorul dolului estima că actul juridic este avantajos pentru cealaltă parte. Dacă una dintre părţi trece sub tăcere anumite împrejurări la a căror dezvăluire cealaltă parte nu ar mai fi încheiat actul juridic, anularea actului juridic poate fi cerută numai în cazul în care, în baza principiului bunei-credinţe, se putea aştepta ca cealaltă parte să dezvăluie aceste împrejurări.
65. Reiterând normele legale citate mai sus Colegiul civil reţine că, dolul constă în ducerea în eroare a unei persoane prin mijloace dolosive sau viclene pentru a o determina să încheie un act juridic.
66. Deci, prin dol (din lat. dolosus, de la dolus -dol, fraudă, rea-credinţă) se înţelege inducerea în eroare a unei persoane prin mijloace viclene în scopul încheierii unui act juridic; dolul este în legătură directă cu necinstea.
67. De cele mai multe ori mijloacele dolosive se exprimă prin fapte positive. Sînt însă cazuri când dolul se realizează prin abţinerea de la acţiuni, omisiuni (dol prin reticenţă). *Este dol prin reticenţă atunci când una dintre părţi trece sub tăcere intenţionat anumite împrejurări care prezintă interes esential, determinat pentru cealaltă parte şi pe care autorul dolului, dacă era loial şi de bună-credinţă, trebuia să le comunice.*
68. Aşadar, acest viciu de consimţământ este tot o eroare, dar în acest caz eroarea nu este spontană, ci este provocată de cealaltă parte sau de un terţ, prin manoperele dolosive (viclene) care sunt folosite.
69. Astfel, în interpretarea corectă a normelor legale şi constatărilor sus menţionate, Colegiul civil reţine că, pentru ca dolul să fie temei de anulare a actului juridic este necesar ca eroarea să fie determinantă pentru încheierea actului juridic, adică mijloacele viclene utilizate de una dintre părţi să fie de aşa natură, încît să fie evident că fără aceste mijloace, cealaltă parte n-ar fi încheiat actul. Este necesar ca mijloacele dolosive să prezinte o anumită gravitate pentru a putea produce efectele unui viciu de consimţământ.
70. Avînd în vedere circumstanţele esenţiale ale pricinii în raport cu normele legale sus-indicate, Colegiul civil notează că, la caz s-a confirmat faptul că, SRL „Avalact", în proces de faliment, la momentul încheierii tranzacţiei de vânzare-cumpărare încheiate la 30 decembrie 2020 în baza facturii fiscale seria ***** privind înstrăinarea a 16 bovine/vaci vii de lapte, a trecut sub tăcere faptul că în privinţa a celor 16 bovine care urmau a fi transmise SRL „Promilcom", a fost instituit gajul, fapt confirmat prin contractul de gaj nr.01 din 04 martie 2020 încheiat între Serviciul Fiscal de Stat în calitate de creditor şi SRL „Avalact" în calitate de debitor gajist (f.d.118-120) .

71. Prin urmare, apelantul SRL „Avalact” a pus în gaj 83 bovine vii, inclusiv şi cele 16 bovine de lapte, la data de 04 martie 2020, adică până la 30 decembrie 2020 – data încheierii tranzacţiei în baza facturii fiscale seria *****, şi în acest sens urma să aducă la cunoştinţă cumpărătorului/intimat SRL „Promilcom” în baza principiului bunei-credinţe circumstanţele date.
72. Respectiv, la data de 30 decembrie 2020 apelantul SRL „Avalact” a trecut sub tăcere intenţionat împrejurările care reprezintă un interes esenţial pentru SRL „Promilcom” şi anume instituirea gajului asupra celor 16 bovine de lapte, fapt ce confirmă comportamentul tăcit dolosiv al vânzătorului la încheierea actului juridic.
73. Or, în cazul în care SRL „Promilcom” ar fi cunoscut că asupra bovinelor a fost instituit gajul, ultimul nu ar fi semnat şi nu ar fi încheiat tranzacţia de vânzare-cumpărare materializată în Factura fiscale seria ***** din 30 decembrie 2020.
74. De altfel, ducerea în eroare a intimatului SRL „Promilcom” de către SRL „Avalact” este confirmată şi prin Ordonanţa Procurorului şef-interimar al Procuraturii r-lui Drochia, Sergiu Marcauţan, prin care s-a dispus începerea urmării penale în baza plângerii depuse de directorul SRL „Promilcom” (recunoscut în calitate de parte vătămată) privind tragerea la răspundere a administratorului SRL „Avalact” privind prejudicierea ca urmare a înstrăinării bovinelor de lapte (f.d.161-162).
75. În plan secund Colegiul precizează că, de facto cele 16 bovine de lapte-obiect al tranzacţiei din 30 decembrie 2020 care urmau a fi transmise către SRL „Promilcom” nici nu există, fapt confirmat prin Procesul-verbal nr.01/1 din 21.05.2021 privind rezultatele inventarierii bunurilor corporale şi incorporale care aparţin masei debitoare al SRL „Avalact” (f.d.213-214).
76. Reieşind din cee expuse mai sus, instanţa de apel reţine că, apelantul în cererea de apel declarată, nu a invocat nici un argument plauzibil în vederea justificării ilegalităţii hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul central din 18 mai 2023 sau care este încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural admisă în hotărârea contestată.
77. În asemenea circumstanţe, Colegiul civil menţionează că, manifestarea unui dezacord nu este suficientă pentru a casa un act judecătoresc. La înaintarea unui apel, urmează a fi identificate temeiurile de drept şi dezvoltate motivele apelului, în sensul invocării cu claritate a acelor critici care, raportate la prevederile legale şi circumstanţele cauzei, sunt de natură a argumenta ilegalitatea hotărârii în raport cu probatoriul care urmează a fi prezentat, însă care, la caz, nu este suficient pentru a răsturna soluţia emisă de instanţa de fond.
78. Astfel, analizând întregul material probator administrat în cauză, prin prisma criticilor invocate de către apelant, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi consideră soluţia primei instanţe cu privire la admiterea acţiunii este întemeiată, iar argumentele apelului declarative, lipsite de suport legal şi probatoriu.

79. Din considerentele reţinute supra, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de lichidatorul SRL „Avalact”, în procedura falimentului simplificat, administratorul autorizat Rotaru Valentin şi de a menţine hotărârea judecătoriei Drochia, sediul central din 18 mai 2023, fără modificări.
80. În temeiul art. 385 lit. „a” CPC al RM, Colegiul civil

Decide:

Respinge apelul declarat de lichidatorul SRL „Avalact”, în procedura falimentului simplificat, Rotaru Valentin;

Menţine hotărârea judecătoriei Drochia, sediul Central din 18 mai 2023 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de SRL „Promilcom” către SRL „Avalact”, în proces de faliment, privind anularea tranzacţiei.

Decizia este definitivă cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul **Elena Grumeza**

Judecătorii: **Natalia Chircu** **Dumitru Corolevschi**